

VARNOSTNI LIST

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN DRUŽBE / PODJETJA:

Identifikacija snovi ali pripravka: **MITOSOL PR01**

Uporaba snovi ali pripravka: Predpremaz na osnovi topil

Opredelitev družbe / podjetja: **MITOL, tovarna lepil, d.d., Sežana**
Partizanska c. 78, Sežana, SLOVENIJA
tel.: +386 (0)5 73 12 300
fax: +386 (0)5 73 12 390, 73 12 391
e-mail: mitol@mitol.si
www.mitol.si

Telefon za klic v sili: V primeru zastupitve ali suma na zastupitev se posvetujte z osebnim zdravnikom, oz. dežurnim zdravnikom. V primeru življenjske ogroženosti pokličite št. **112** - Center za obveščanje, gasilci, reševalna postaja.

2. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH :

Splošne nevarnosti: Lahko vnetljiv

Stik z očmi: Draži oči

Vdihavanje: Hlapi povzročajo omotico in zaspanost.

3. SESTAVA / INFORMACIJE O SESTAVINAH :

Snov	Konc. %	Indeks št.	EC št.	Cas. št.	simbol	R stavki
Butanon	50 - 100	na	201-159-0	78-93-3	F, Xi	R 11-36-66-67
Aceton	10 - 25	606-001-00-8	200-662-2	67-64-1	F, Xi	R 11, 36, 66, 67
Toluen	2,5 - 10	601-021-00-3	203-625-9	108-883	F, Xn	R 11-38-48/20-63-65-67

4. UKREPI PRVE POMOČI:

Splošne informacije: V primeru nesreče ali slabem počutju, takoj poiskati zdravniško pomoč (če je mogoče pokazati etiketo)

Vdihovanje: Ponesrečenca prenesemo iz mesta izpostavljenosti (naj počiva na toplem). Poiščemo zdravniško pomoč. Ob oslabelem dihanju damo ponesrečencu kisik (samo ustrezno usposobljena oseba). Ob prenehanju dihanja, oz. po potrebi, damo ponesrečencu umetno dihanje

Stik s kožo: Odstranimo kontaminirano oblačilo. Takoj izpiramo z vodo in z milnico. Po potrebi poiščemo zdravniško pomoč.

Stik z očmi: Takoj izpiramo z obilo čiste vode ali z raztopino za spiranje oči. Veke držimo odprte najmanj 10 minut. Takoj poiščemo zdravniško pomoč.

Zaužitje: Zavestnemu ponesrečencu z vodo izperemo usta. Ponesrečenec naj zaužije 200 - 300 ml vode. Takoj poiščemo zdravniško pomoč.

Nadaljnja zdravniška oskrba: N.A.

5. UKREPI OB POŽARU:

- Sredstva za gašenje:** Uporabiti ogljikov dioksid, suh prah ali peno. Ne uporabljati vode.
- Sredstva za gašenje, ki jih ne smemo uporabljati iz varnostnih razlogov:**
Voda na pritisk
- Nevarni produkti pri gorenju:** Pri segrevanju in ob gorenju se sproščajo plini: ogljikov dioksid, dušikovi oksidi, ogljikov monoksid, ogljikovodiki in vodikov cianid
- Posebna zaščitna oprema za gasilce:** V zaprtih prostorih uporabljati dihalne aparate in osebna zaščitna sredstva.
- Dodatne informacije:** Povišani temperaturi izpostavljene embalažne enote hladiti z vodnim curkom.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH:

- Postopke ob nezgodi naj opravlja le za to usposobljeno osebje. V primerih večjih razlitij je obvezna uporaba popolne zaščitne opreme, vključno z dihalno opremo.
- Okoljevarstveni ukrepi:** Pripravek ne sme priti v stik s talno vodo. Če se razlitje razširi v odtoke, podtalnico ipd. takoj obvestiti ustrezne organe.
- Postopki odstranjevanja:** Večja razlitja prekrijemo z absorpcijskim sredstvom, zemljo ali peskom in zberemo v sodih za nadaljnjo dekontaminacijo.

7. RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE:

- Ravnanje:** Ne vdihavati hlapov ali aerosola. Izogibati se kontakta s kožo in očmi. Poskrbimo za najmanjšo možno koncentracijo v zraku. Poskrbimo za prezračevanje in nadzor za delovanje prezračevalnih naprav. Orodje in opremo vzdržujemo čisto. Ne kadimo. Preprečimo statično naelektrenje. Po končanem delu se umiti z detergentom in s tekočo vodo.
- Skladiščenje:** Skladiščimo v dobro zaprti, originalni embalaži, zaščiteni pred vodo in vlago, pri temperaturi od +8do +25 °C v dobro prezračenem prostoru.

8. NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI /OSEBNA ZAŠČITA(#):

MEJNE VREDNOSTI IZPOSTAVLJANJA:					
Kemično ime	MV mg/m ³	MV (ppm)	KTV	BAT	Opomba za BAT
Aceton	1210	500	np	0,34 mmol/l (20 mg/l)	Ob koncu delovne izmene v krvi;
Butanon	600	200	1,5	4,08 mmol/mol kreatinina	Ob koncu delovne izmene v urinu;
Toluen	190	50	4	10,85 µmol/l (1,0 mg/l)	Ob koncu delovne izmene v krvi; Kazalnik: toluen
				0,83µmol/l (20 ppm)	V času izpostavljenosti.- zadnji izdihani zrak Kazalnik: toluen
				1,58 mol/mol (2,5 g/g) kreatinina	Ob koncu delovne izmene v urinu; Kazalnik: hipurna kislina
				1,05 mol/mol (1,0 mg/g) kreatinina	Ob koncu delovne izmene v urinu; Kazalnik: o-krezol

Pri izpostavljenosti višjim koncentracijam od navedene mejne vrednosti je potrebno uporabljati osebno varovalno opremo za dihala, kot je navedeno v tč. 8.2. Podatki so iz pravilnika o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti. (Ur. List RS 100/2001)

NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO:

Nositi primerno zaščitno obleko, rokavice in zaščito za oči/obraz. Koncentracija hlapov v delovnih prostorih naj bo čim nižja. Priporočajo se periodični zdravniški pregledi vseh, ki so pri svojem delu fizično povezani s pripravkom.

Osebe z astmatskimi težavami, kroničnim bronhitisom in kožno preobčutljivostjo na sestavine pripravka, ne smejo delati s tem pripravkom.

Zaščita dihal:

Če ni zadostne ventilacije, za krajša dela uporabiti zaščitno masko s kombiniranim filtrom A2/P2.

Zaščita oči:

Varovalna očala.

Zaščita kože:

Obvezna uporaba zaščitnih rokavic (neopren, nitril butadien, butil kavčuk, PVC) in zaščitne obleke, ker proizvod pušči rjav madež.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI:

Izgled:	rumena tekočina
Vonj:	po topilih
Vrelišče:	55 °C (acetone pri 101 kPa)
Plamenišče:	19°C (acetone)
Temp. samovžiga:	465 °C
Parni tlak:	233hPa (acetone)
Topnost v vodi:	netopno
Topnost-ostalo	topno v večini organskih topil
Spec. teža (g/cm ³):	n.a.
Viskoznost (DIN 53211/4):	480 mPas (20 °C)
Spodnja eksplozijska meja:	1,8 vol.% (butanon)
Zgornja eksplozijska meja:	13,0 vol.% (acetone)
Relativna gostota hlapov:	n.a. (zrak=1)

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST:

Pogoji, ki se jim je treba izogniti:	Pri sobni temperaturi je pripravek kemijsko stabilen. Izogibati se statičnemu naelektrenju.
Nezdružljive snovi:	Nezdružljiv z močnimi oksidanti (močne anorganske kisline)
Nevarni produkti razkroja:	ogljikov monoksid, ogljikov dioksid, dušikovi oksidi (NOx)

11. TOKSIKOLOŠKE INFORMACIJE:

Vdihavanje:	vdihavanje lahko povzroči zaspanost in omotico
Stik s kožo:	Možen rahel dražilni učinek
Stik z očmi:	Deluje dražilno
Zaužitje:	Nizka strupenost pri zaužitju. Zaužitje lahko povzroči draženje prebavil.
Učinki dolge izpostavljenosti:	niso poznani

12. EKOLOŠKE INFORMACIJE:

Giblјivost:	Pripravek vsebuje hlapne sestavine
Razgradljivost:	Ni podatka
Akumulacija:	Ni podatka
Kratkotrajni in dolgotrajni/dolgoročni učinki na okolje- ekotoksičnost:	niso poznani
Drugi za okolje neugodni učinki:	niso poznani

13. SMERNICE ZA ODSTRANJEVANJE:

Navodila za izpraznitev embalaže: Za razvrstitev odpadne embalaže v skupino 15 01 – Odpadna embalaža, vključno z ločeno embalažo, moramo vsebino čim bolj izprazniti. Vsebino odtočimo ali postrgamo do 5 masnega % ostanka v skupni masi odpadka, razen če je zahteva zbiralca embalaže zaradi tehničnih zahtev reciklaže drugačna.

Navodila za pripravo trdnega odpadka raztopinskih lepil in lakov : Poskrbimo, da iz embalaže odtočimo ali postrgamo čim več lepila. Tanek sloj (film) tekočega lepila pustimo, dokler se popolnoma ne posuši. Pri delu upoštevamo navodila za varno delo, ki so navedena v varnostnem listu.

Klasifikacija odpadka - utrjenega po navodilih:
08 04 99 Drugi tovrstni odpadki.

14. INFORMACIJE O TRANSPORTU(#):

ADR / RID – cestni / železniški prevoz

UN št.	1133
Ime in opis	LEPILA, KI VSEBUJEJO VNETLJIVO TEKOČINO (katerih parni tlak pri 50 °C je največ 110 kPa)
Razred	3
Nalepka nevarnosti	3
Embalažna skupina	II
Prevozna skupina	2
Št. nevarnosti	33
Posebne določbe	640D

Preventivni varnostni ukrepi:

Udeleženci pri prevozu nevarnega blaga morajo sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi preprečili nesrečo oz. posledice morebitne nesreče čim bolj zmanjšati. Ob nevarnosti oz. nesreči morajo takoj obvestiti policijo ali center za obveščanje.

Dolžnosti pošiljatelja in prevoznika:

Nevarno blago se sme dati v prevoz, če je blago pakirano v ustrezni embalaži, ki je ustrezno označena in so vozniku izročene predpisane spremne listine. Prevoz nevarnega blaga sme opraviti le voznik, ki je za to ustrezno usposobljen.

Ukrepi ob razsutju ali razlitju nevarnega blaga:

Nevarno blago, ki se med prevozom razsuje ali razlije, mora prevoznik zavarovati, pobrati, odstraniti ali na drug primeren način poskrbeti, da ni več nevarno, ter o tem obvestiti center za obveščanje ali policijo. Prevoznik mora upoštevati Navodila za ukrepanje v primeru nesreče, je obvezen dokument pri prevozu nevarnega blaga.

Morski ladijski transport:

IMDG razred / stran:	3
UN število:	1133
Embalažna skupina:	II

Zračni transport:

ICAO/IATA	3
UN število	1133

15. ZAKONSKO PREDPISANE INFORMACIJE:

Označevanje – nacionalni predpisi:

Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi
Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov

Označevanje – predpisi EU

Direktiva **1999/45/EC in 67/548/EEC**

Grafični znak za nevarnost:

Lahko vnetljivo

Dražljivo
Vsebuje butanon.

R in S stavki:

R 11	Lahko vnetljivo.
R 36	Draži oči.
R 67	Hlapi lahko povzročijo zaspanost in omotičnost.
S 16	Hraniti ločeno od virov vžiga – ne kaditi.
S 23	Ne vdihavati hlapov.
S 26	Če pride v oči, takoj izpirati z obilo vode in poiskati zdravniško pomoč.
S 51	Uporabljati le v dobro prezračenih prostorih.
S 61	Ne spuščati/odlagati v okolje. Upoštevati posebna navodila / varnostni list.

16. DRUGE INFORMACIJE:

Obrazložitev R stavkov iz točke 3:

R 11	Lahko vnetljivo.
R 36	Draži oči
R 38	Draži kožo.
R 48/20	Zdravju škodljivo: nevarnost hudih okvar zdravja zaradi dolgotrajnejšega vdihavanja
R 63	Možna nevarnost škodovanja nerojenemu otroku
R 65	Zdravju škodljivo: pri zaužitju lahko povzroči poškodbo pljuč.
R 66	Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe in razpokane kože
R 67	Hlapi lahko povzročijo zaspanost in omotičnost.

Delavci, ki ravnaajo z nevarnimi kemikalijami, morajo biti usposobljeni po Pravilniku o usposabljanju in preverjanju znanja delavcev, ki ravnaajo z nevarnimi kemikalijami.

Viri za izdelavo varnostnega lista:

Varnostni listi dobaviteljev surovin
Zakon o kemikalijah
Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi
Pravilnik o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih pripravkov
Pravilnik o ravnanju z odpadki
Pravilnik o odlaganju odpadkov
Pravilnik o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo
Zakon o prevozu nevarnega blaga
Evropski sporazum o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR)

Vsebina in oblika varnostnega lista je v skladu z **Commission directive 2001/58/EC** izdane julij 2001, in dopolnitvijo **Commission directive 91/155/EEC**.

Pri izdelavi varnostnega lista je upoštevana **REACH regulativa 1907/2006 AnexII**

(#) Simbol pomeni, da so ob revidirani izdaji podatki spremenjeni, oz. dopolnjeni.

Gornji podatki se opirajo na naše dosedanje znanje in izkušnje. Varnostni list izdelka opisuje izdelek izključno z vidika varnostnih zahtev. Ne predstavlja zagotovil za ostale lastnosti izdelka. Le te so navedene v tehničnih listih izdelkov. Obstoječe veljavne zakone in določila mora upoštevati prejemnik našega produkta z lastno odgovornostjo.